

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2022.04.11-04.18.

Időjárás:

A múlt héten eleinte folytatódott a mérsékelt meleg idő (nappal 18-20 fokos maximumokkal), majd megérkezett az esővel az előrejelzett lehűlés. A megye területén 10-15 mm eső hullott, gyakran heves zivattal, erős széllel.

A hőmérséklet Húsvétra csökkent jelentős mértékben, nappal szeles, hűvös idő, éjszaka több helyen mínusz 1-3 fokos hőmérséklet volt jellemző (minimumok: -3,0 és +8 fok között). A maximum hőmérsékletek 11,6-20,6 fok között változtak, így az átlaghőmérsékleti értékek továbbra is alacsony tartományban mozogtak (egy-két nap emelkedett átlag 10 fok fölé kevéssel).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi árpa: 1 (2) nóduszos állapot; Őszi búza: szárbaindulás kezdete-1 nóduszos állapot. Az esők hatására kiegyenlítődtek az állományok, látványos fejlődés, növekedés jellemző mindenütt.

Károsítók:

Őszi búzában a **szeptóriás foltosság** tünetei közepes mértékűek (4-es skála) nem változtak mérhető nagyságban.

A **lisztharmat** tünetei a szár alsó részén és az alsó leveleken általában gyenge mértékűek (2-es skála) de néhány érzékeny fajtában közepesre erősödtek az alsó régióban (3-as skála).

Őszi árpában a hálózatos levélfoltosság fertőzöttsége közepes mértékű többségében az alsó levelek fertőzöttségével, de néhány újabb folt a felső leveleken is megjelent már.

Gabonafélékben a betegségek terjedése a hőmérséklet emelkedésével várható, különösen mert a fejlődésnek indult állományokban emelkedni fog a páratartalom, amely kedvez az újabb fertőzéseknek. A gombaölőszerek kezelése javasolt.

A **vetésfehérítő bogarak** betelepődése folyamatos, vélhetően lassult (az elmúlt napokban hálózással nem volt mérhető az imágók száma). A bogarak érsi táplálkozásból eredő kártétele észlelési szintű, szemmel láthatóan nem növekedett.

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: sárgabimbós állapot-virágzás kezdete.

A repce fejlődése felgyorsult, a legtöbb állomány sárgabimbós állapotú, de a könnyebben felmelegedő talajokon már a virágzás is megkezdődött.

Károsítók:

A **repcefénybogár** betelepődése folyamatos, számuk nem csökkent, az erős szél miatt jórészt az állományok alsó részében tartózkodnak (45-60 db imágó/10 hcs a napsütéses napokon).

A hűvös időjárás ellenére a sárgabimbós állapotú táblákat szemlézni kell és szükség esetén meg kell kezdeni a védekezést (80-100 db imágó/10 hcs). Védekezésre méhekre nem

jelölésköteles készítményeket használjunk, vagy a védekezést a méhkímélő technológia előírásainak megfelelően hajtsuk végre.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: virágzás;

Cseresznye, meggy: teljes virágzás;

Alma, körte: piros-és fehér bimbós állapot (egyes körtefajták: teljes virágzás);

Kajszi: virágzás vége-kötődés.

Az elmúlt egy-két nap éjszakai lehülése ritkíthat még az őszi-kajszibarack termésén, de a kedvező fekvésű helyeken körvonalazódik a kötődött termés mennyisége. Jelen helyzetben valamivel több termésre van esélyünk mint a tavalyi évben.

Károsítók:

Almában a **levélpirosító levéltetű** kártétele kismértékben növekedett, de még így is gyenge fokozatú (2-es skála). Néhány kártételre érzékeny fajtában (pl. Pink Lady) erősödött a számuk és kártételük, itt védekezés javasolt.

Az **almalevél aknázómoly** rajzása a kezdeti erőteljes emelkedést követően jelentősen visszaesett (38-42 db imágó/csapda/3 nap), vélhetően a hűvös, szeles időjárásnak köszönhetően.

A rovarölőszeres beavatkozások elvégzésekor tartsuk szem előtt a **méhek fokozott védelmét!** A virágzó kultúrákban, mézharmat és virágzó gyomnövények jelenléte esetén, valamint ha az ültetvényt a méhek bármely okból látogatják, a védekezéseket méhkímélő technológiával (vagy méhekre nem jelölésköteles készítménnyel) végezhetjük el (Az alma-körte ültetvényekben tömegesen virágzik a pitypang)!

Almában a **varasodás** aszkospóra szóródása folyamatos, de a lehülés miatt a fertőzési folyamat lassult. Almában a **lisztharmat** tüneteinek megjelenése gyakoribbá vált, gyenge illetve az érzékeny fajtákban (pl. Jonathan és klónjai) közepes mértékűek. Az intenzív megelőző védekezés indokolt a betegségek ellen.

Az első virágok nyílásától almában, körtében és birsben fokozódhat az **erwíniás elhalás** fertőzésveszélye. A baktérium fertőzéséhez a hőmérsékleti értékek még alacsonyak (átlaghőmérséklet: 12-13 fok), de a tartós felmelegedéssel (több napon keresztül 15,6 fok és afeletti hőmérséklet) valamint legalább 1 mm esővel és levélnedvességgel a fertőzések bekövetkezhetnek, ezért a virágzó ültetvényekben a megelőző virágzáskori védelem indokolt!

Körtében a **körtelelevélbolha** tojásrakása felerősödött, a fertőzött ültetvényekben (nagyobb populáció) többségében L1-L2-es lárvák is megfigyelhetők. A védekezés megkezdése javasolt.

Csonthéjasokban (kajsziban, meggyben, cseresznyében) a **monília** elleni védekezések továbbra is aktuálisak, indokoltak, a fertőzésveszély magas! Megjelentek a hajtásvégeken a moníliás virágfertőzés tünetei.

Őszibarackban, kajsziban a **tafrinás levélfodrosodás** ellen az intenzív védelem továbbra is javasolt, a fertőzésveszély magas.

Szőlőben (rüggyapotos állapot, rügyfakadás kezdete), elsősorban az erdőkkal határos ültetvényekben, fokozódó mértékű **rügykártétel** lépett fel. Az elmúlt évekhez viszonyítva az idei kártételek valamivel jelentősebbek ezért az **ültetvények mielőbbi szemléje javasolt**.

A kártételt okozhatja az ékköves faaraszoló vagy különböző (fénykerülő) bagolylepke fajok lárvái. A kártevők dominancia viszonyát ültetvény szinten érdemes tisztázni, mert az a védekezés idejét nagyban meghatározhatja. Míg az ékköves faaraszoló lárváját nappal is tetten érhetjük táplálkozás közben, addig a fénykerülő bagolylepke fajok lárváit csak az esti órákban (vagy a tőke alját kibontva a talaj felső rétegébe leásva).

Zalaszentlőrinc, 2022. április 18.

Tűh Annamária
előrejelző